

Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiissitaq
Postboks 909
3900 Nuuk

Ulloq: 17-06-2010
J. nr.: 23.00

Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiissitaq Tunngavissatut Allattugai pillugit tusarniaa- nermi Ataatsimiititaliaaraq 4-p akissutaa

Tamanut tunngatillugu oqaaseqaatit

Tusarniaanermi najoqqutassat pillugit Ataatsimiititaliaaqqamit qujavugut, aammalu ataatsimut isigalugu kommunini politikikkut Isumalioqatigiissitaq sulinera pillugu isummernissamut periarfisiisoqarnera naammagisimaarlugu oqaatigissallugu.

Allattukkat uku pitsaassutsimikkut najoqqutassanit siornatigut Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiissitamit nassiunneqarsimasunit pitsaanerungaatsiarmata isumaqatigiissutigineqarpoq.

Taamaattorli Tunngavissatut Allattukkat kalaallisoortaqanngimmata Ataatsimiititaliaaqqamit naammaginnartinnigilarput, tamatuma piffissap tusarniaaffiusup iluani torersumik politikikkut suliaqarnissaq ajornakusoortimmagu.

Ataatsimiititaliaaqqap tusarniaanermi akissummi matumani qulequttat sisamat, tusarniaanermi allakkiami allassimasut isummerfigissavai.

Tusarniaanermi akissutip matuma saniatigut kommunit najukkani ajornartorsiutit pillugit immikkut tusarniaanermut akissutit suliaqassapput, taakkulu immikkoortillugit nassiunneqassapput.

Immikkoortut sisamat Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiissitaq oqaaseqarfigineqartussatut kissaatigisaasa misissorneqarneri

a) Inuussutissarsiutinik ineriartortitsinermik nalilersueqqissaarneq, tassunga ilanngullugit...

Inuussutissarsiornermi ineriartortitsinermik nalilersueqqissaarneq, pingaartumik aatsitassat, uulia aamma gassi, aluminiu imerlu qorlortoq, nunap immikkoortuini sunniutaasinnaasunik allattuiffiusoq ataatsimut isigalugu naammagisimaarneqarpoq, kisiannili nalilersueqqissaarnerit ingerlanneqarsimasut suliaq ingerlaqqinnerani annertunerusumik atorneqartariaqarluarput. Kisiannili aalisarneq pingaartumillu takornariaqarneq pillugu nalilersueqqissaarnerit suliaq ingerlaqqinnerani atorneqarput, nalilersueqqissaarnerilli taakku nunap immikkoortuinit sunniutissanut agguarneqarnissaat amigaataalluinnarpoq. Takornariaqarneq pillugu immikkoortoq ataatsimut isigalugu amigarpoq. Erseqqissaatigineqarpoq, paasissutissatut tunngavissat atorneqartut Kalaallit Nunaanni takornariaqarnerup ilusaanut ilippanaateqarneranullu eqqortumik takutitsinnigitsut. Tamanna pingaartumik takornariaqarnermut pingaaruteqarpoq, takussutissiaq 3.3.1-imi ukiumut qaffaatissat 2,5%-it aamma 5,5%-it tunngavissatut suliarineqarneri ingerlateqqinneqarmata.

Kiisalu oqaatigineqassaaq, qupp. 24-mi Qeqqata Kommuniani inuit piniariarfiinut tunngatillugu UNESCO-p nunarsuarmi kingornussassanut allattuiffianut ilanngussassat suliarineqarmata – aallaqqaammulli siunnersuutit pingasut UNESCO-p allattuiffianut ilanngunneqarsinnaasutut saqqummiunneqarput, allattukkanili marluinnaat taaneqarput.

b) Innuttaasut ineriartornerat pillugu misissueqqissaarnerit...

Kapitali 3-p aamma 4-p ataqatigiinnissaat amigaatigineqarpoq. Tamanna isummerfigiumi-naappoq, paasisutissat saqqummiunneqartut sunniutissaat nassuiarneqanngimmata, aammalu assersuutigalugu aalisarnerup takornariaqarnerullu nunap immikkoortuinut sunniutissai misissuinnermut ilanngunneqaratik – taamatullu suliassaqaarfinni allani misissuinerit suliap ingerlaqqinnissaanut atorneqaratik. Aalajangersimasumut allamut assersuutissatut Kuannersuarni aatsitassarsiorfiulersinnaasoq eqqaaneqarsinnaavoq.

c) Assersuummi taaneqartumi misissueqqissaarnermi paasisat...

Ataatsimut isigalugu Ataatsimiititaliaaqqami isumaqatigiissutigineqarpoq, misissueqqissaar-neq Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiissitap siornatigut misissueqqissaartarneranut naleqqiullugu pitsaassutsimigut qaffasinnerujussuummat, aammalu ajornartorsiut ajornaku-soortoq manna pillugu Kalaallit Nunaanni misissueqqissaarnerit pitsaanersarisimassagaat i-limagineqarsinnaasoq.

Taamaattorli akulikissutsip inuiaqatigiinnut sunniutissaasa ilaatinneqannginnerat pissutigalugu takussutissanik paatsoorneqarsinnaasunik takutitsinera Ataatsimiititaliaaqqamit akuer-saarneqarsinnaanngitsutut isumaqarfigineqarpoq. Pingaartumik Kalaallit Nunaanni pissutsi-nut atatillugu aallartartut akulikissusiat pingaaruteqartorujussuuvoq, tassami sila il.il. pissu-tigalugu taamaatitsisarnerit kinguaattoortarnerillu assersuutigalugu Danmarkimut naleqqiul-lugu nalinginnaanerujussuupput. Kisiannili aallartartut akulikissusiat 5%-imik apparpat ta-manna annertoorujussuarmik sunniuteqassaaq, aammalu angalasut piffissamut atuinerannut taamatullu timmisartuutileqatigiiffiit aningaasaqarnerannut (taamaalillunilu bilitsit akiinut) sunniuteqartorujussuussalluni. Ulluni arlalinni mittarfinni utaqqinerup kingunerisaanik tim-misartuutileqatigiiffiit (taamaalillunilu bilitsit akii) aningaasartuutissai amerlasuut naatsor-sorneqartussaapput. Taamaanngippat misissueqqissaarneq naleqartussaannngilaq.

Aallartartut akulikissusiinut misissueqqissaarnermut aamma mittarfinnut allanut taakkunan-ngaanniillu angalanerit ilaasariaqaraluarput – tassalu nunap iluani timmisartuussisarnerni akulikissuseq takutillugu. Attaveqaativut pissutaallutik mittarfinni ataasiakkaani aallartartut akulikissusiat atorsinnaanngilat, kisiannili angallaviit mittarfinnut ataasiakkaanut ingerlaq-qiffiusussat ilannguttariaqarpatit.

Aallartartut akulikissusiat inuiaqatigiit aningaasaqarnerannik misissueqqussaarnernut ilan-ngunneqanngitsoorpata, mittarfiit akuttunerusumik aallarfiusartut pissusiviusunut naleqqiul-lutik inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut iluarnaarnarnerujussuuartut isikkoqalertussaapput. Assersuutigalugu timmisartut ullut arlariikkaarlugit kingusinaartuarneranni umiarsuarni si-nersorlutik takornariartaatini ilaasut inuttallu taarserneqartarnerannut sunniutissat akuersaar-neqarsinnaanngilluinnarput, tamannalu pissutigiinnarlugu angallassisarnerit Kalaallit Nu-naanni unitsinneqarsinnaapput.

Mittarfiup 1199 m-ip imaluunniit 1799 m-ip sananeqarnissaa Kalaallit Nunaata kujataani ta-kornariaqarnermut ineriartortitsinermut pingaaruteqartoq erseqqissaatigineqarpoq, tassani mittarfimmik takisuumik sananermi taamaallaat Imapik qulaallugu toqqaannartumik atta-veqarnissaq periarfissaqarmat. Taamaattumik sunniutissat taakku aamma nassuiarneqarta-riaqarput.

d) Suliniutissat Isumalioqatigiissitap isumaliutissiisummi inaarutaasumi sammerusutaa-sa allattorsimaffiat

Vatnafjordur-imut aqquserniornissap ilanngunneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, aqqusi-neq taamaattoq sikorsuit nalaanni attaveqarnermut ajornartorsiutinut aaqqiissutaasinnaam-mat.

Kalaallit Nunaata kujataani qaartiterilluni sulluliornissamik siunnersuut, sikorsuaqarnerata nalaani umiarsuit angallanneranni ajornartorsiutitut iluarsiiviusinnaasoq allattukkanut ilanngunneqassaaq.

Oqaaseqaatit allat

Ilanngussaq 2-mut oqaaseqaatit: Silap pissusaata Sullualuk aqqusaarlugu umiarsuit angallannissaasa saniatigut assartuusseriaatsinut allanut sunniutissaannik naliliineq amigaatigineqarpoq.

Ataatsimiititaliaaraq isumaqarpoq, timmisartukkut angallassinermi unammilleqatigiinnissaq pillugu apequt Isumalioqatigiissitap sulineranut atatillugu ilanngunneqartariaqartoq. Tassunga ilanngullugu mittarfinnut akitsuutit qanoq iliorluni aalajangersarneqarsimanerisa isumaa, aammalu unammilleqatigiinnermut sunniutissai ilanngunneqassapput.

Ataatsimiititaliaaraq 4 sinnerlugu

Petúr H. Gudmundsson
Siunnersortaaneq